

02 din 21.01.2026

Misiunea de control:

a aplicării unitare și al respectării reglementărilor legale la stabilirea dreptului și acordarea compensațiilor pentru servicii de transport și utilizarea facilităților fiscale la importul mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor din r-nul Glodeni

INSPECTORATUL SOCIAL DE STAT

Cuprins

LISTA ACRONIMELOR	3
1. Informație de context general.....	4
2. Scopul și obiectivele misiunii de control	5
3. Baza legală de reglementare	5
4. Sfera de abordare a controlului. Proceduri și tehnici de colectare a probelor de control:.....	5
5. Constatări și concluzii	6
5.1 Observații generale:.....	6
5.2 Sinteza constatărilor:	8
5.2.1 <i>Neprezentarea de către solicitanți a certificatului de înmatriculare .....</i>	<i>8</i>
5.2.2 <i>Abateri depistate la înmatricularea de stat a mijloacelor de transport cu scutire de drepturile de import .....</i>	<i>8</i>
5.2.3 <i>Conducerea mijloacelor de transport destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor .....</i>	<i>9</i>
5.2.4 <i>Abateri constatate în procesul de ținere și completare a dosarelor solicitanților/beneficiarilor de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială .....</i>	<i>10</i>
6. Concluzii generale:	11
7. Măsuri și recomandări dispuse urmare controlului efectuat:	11

Anexă: 6 file

LISTA ACRONIMELOR

MMPS	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
STAS	Structura Teritorială de Asistență Socială
ASP	Agenția Servicii Publice
CST	Compensația pentru serviciile de transport

1. Informație de context general

Cadrul legal care reglementează procedura de acordare a facilităților vamale și fiscale persoanelor cu dizabilități la importul unui mijloc de transport se referă la Legea nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, Codul fiscal și Hotărârea Guvernului nr. 474 din 20.04.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (în continuare Legea nr. 60/2012), persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor pot alege, la cerere, în schimbul compensației pentru serviciile de transport, dreptul de a importa, o dată la 5 ani, cu scutire de drepturi de import, un mijloc de transport destinat transportării lor (reutilat în mod corespunzător), clasificat la poziția tarifară 8703 (cu capacitatea cilindrică a motorului de până la 2500 cm³ inclusiv), indiferent de termenul de exploatare, conform prevederilor Codului vamal, ale Codului fiscal și ale Legii nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal.

Pentru a beneficia de facilitățile fiscale și vamale persoana cu dizabilități locomotorii adresează o cerere structurii teritoriale de asistență socială de la locul de trai prin care solicită renunțarea la compensațiile specificate la art.49 din Legea nr.60/2012, iar structura teritorială de asistență socială, în termen de până la 3 zile lucrătoare, eliberează certificatul privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale respective.

În cazul importului mijlocului de transport, pentru a beneficia de facilitățile vamale și fiscale, persoana cu dizabilități locomotorii sau reprezentantul acesteia urmează să prezinte organului vamal, următoarele documente:

- 1) pașaportul tehnic în original și copia de pe acesta;
- 2) actul de donație în original și copia de pe acesta, care conține informații privind donatorul, beneficiarul, valoarea mijlocului de transport și scopul – pentru utilizarea mijlocului de transport de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, în cazul în care mijlocul de transport este acordat cu titlu gratuit (donație);
- 3) actul de identitate al beneficiarului în original și copia de pe acesta;
- 4) certificatul de reutilare eliberat de stațiile/centrele tehnice autorizate în acest domeniu, care nu se află în Republica Moldova (tradus în limba română);
- 5) contractul de vânzare-cumpărare sau invoice-ul sau alt document comercial;
- 6) ***certificatul privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensații în schimbul facilităților fiscale și vamale, eliberat de structura teritorială de asistență socială de la locul de trai;***
- 7) procura în original și copia de pe actul de identitate al reprezentantului – în cazul în care tranzacția se efectuează prin intermediul reprezentantului.

Conform procedurii legale, la momentul vămuirii, persoana cu dizabilități ale aparatului locomotor completează declarația pe propria răspundere, prin care se obligă să nu comercializeze, transmită în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă.

În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, se calculează și se achită taxa pentru proceduri vamale și acciza, în funcție de capacitatea cilindrică a motorului și termenul de exploatare a mijlocului de transport.

Se permite conducerea mijloacelor de transport menționate, doar de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor sau de către persoanele abilitate cu atribuții de însoțire/îngrijire a acestora, în condițiile stabilite prin *HG 474 din 20.04.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.*

Conducerea mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilități de către alte persoane decât cele menționate mai sus și fără respectarea condițiilor stabilite, pe perioada aflării acestora în posesia și folosința persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, se sancționează conform legislației în vigoare.

Misiunea de control al aplicării unitare și al respectării reglementărilor legale la stabilirea dreptului și acordarea compensațiilor pentru serviciile de transport și utilizarea facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor este organizată în vederea identificării riscurilor și deficiențelor care pot apărea în procesul de acordare a acestor scutiri.

2. Scopul și obiectivele misiunii de control

Scopul misiunii: Controlul respectării prevederilor legale de către structura teritorială de asistență socială la eliberarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor a actelor necesare pentru beneficierea de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

Obiective:

1. Verificarea modului de implementare a prevederilor actelor normative în procesul de stabilire a dreptului la facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.
2. Stabilirea neregulilor (cazurilor de fraudă și eroare) în procesul de acordare a compensațiilor pentru serviciile de transport persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor;
3. Identificarea soluțiilor de remediere a deficiențelor stabilite în cadrul controlului și dispunerea de măsuri relevante înlăturării deficiențelor constatate.

3. Baza legală de reglementare

Controlul desfășurat la STAS Glodeni a avut loc în temeiul:

- Legii nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități,
- Hotărârii Guvernului nr. 474 din 20.04.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială;
- Hotărârii Guvernului nr. 1413 din 27.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport;
- Hotărârii Guvernului nr. 802 din 28.10.2011 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Social de Stat.

4. Sfera de abordare a controlului. Proceduri și tehnici de colectare a probelor de control:

Eșantionul selectat pentru misiunea de control este reprezentat de persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor din r-nul Glodeni care au solicitat în perioada anilor 2020-2025 renunțarea la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

Au fost supuse controlului 149 dosare ale beneficiarilor/solicitanților de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor, domiciliați în r-nul Glodeni.

Activitățile de control au fost realizate conform *Metodologiei cu privire la organizarea și desfășurarea misiunii de control al aplicării unitare și al respectării reglementărilor legale la stabilirea dreptului și acordarea compensațiilor pentru servicii de transport și utilizarea facilităților fiscale la importul mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor*, fiind aplicate următoarele tehnici de control:

- Analiza informației incluse în dosarele solicitanților/beneficiarilor de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială;
- Contrapunerea datelor prezentate de către Serviciul vamal referitor la beneficiarii de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială cu informația prezentată de către STAS Glodeni privind lista persoanelor care au solicitat renunțarea la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale;
- Analiza corectitudinii aplicării prevederilor legale de către STAS la încetarea plății compensației pentru serviciile de transport pentru persoanele care au depus cerere de renunțare la compensațiile respective în schimbul facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

5. Constatări și concluzii

5.1 Observații generale:

Din totalul celor 149 persoane care au depus cerere de renunțare la compensațiile pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale, **134 persoane au importat mijloace de transport cu destinație specială** cu scutire de drepturile de import, 125 dintre care au solicitat de la STAS eliberarea certificatelor confirmative privind abilitatea persoanei cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii, după cum urmează:

Nr. ord.	STAS	Solicitări înregistrate	Numărul de dosare verificate	Nr. de mașini importate	Nr. certificatelor ¹ eliberate de către STAS
	2020	27	27	26	36
	2021	81	81	77	114
	2022	34	34	27	40
	2023	7	7	4	5
	Total	149	149	134	195

Analiza efectuată în baza dosarelor verificate denotă că din numărul total al persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor care au solicitat renunțarea la compensațiile pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale, 17 sunt copii cu vârste cuprinse între 2 și 17 ani (cu reprezentanți legali), iar 132 persoane sunt adulți cu vârste între 18 și 85 ani.

Conform datelor colectate în cadrul misiunii de control se constată că în anul 2021 au fost înregistrate cele mai multe solicitări privind renunțarea la compensațiile pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale și, respectiv, cele mai multe importuri de mijloace de transport cu destinație specială. În anii 2024 și 2025, la STAS Glodeni nu au fost înregistrate solicitări de renunțare la compensațiile specificate la art.49 din Legea nr.60/2012 (*figura nr. 1*).

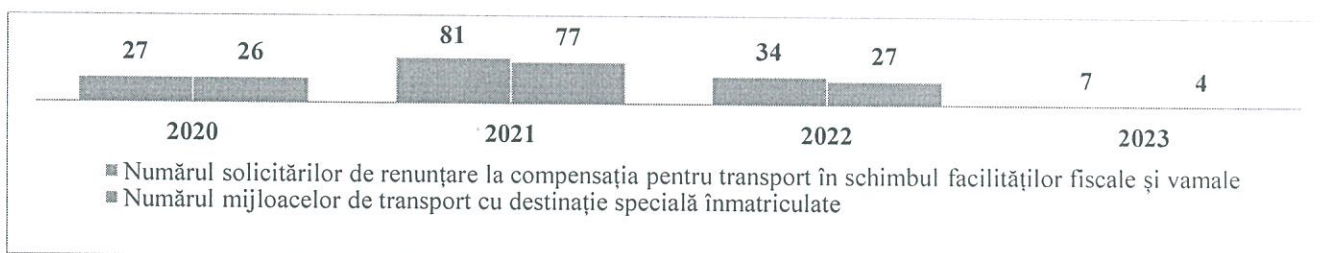

Figura 1: Numărul de importuri a mijloacelor de transport cu destinație specială în raport cu numărul solicitărilor de scutire de drepturi de import

¹ Certificate confirmative privind abilitatea persoanei cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanei cu dizabilități locomotorii, eliberat de structura teritorială de asistență socială de la locul de trai a solicitantului

Verificările efectuate denotă că, în perioada 2020 – 2023, cele mai multe *mijloace de transport cu destinație specială* înmatriculate fac parte din clasa de lux, ponderea cea mai mare (peste 50%) fiind a celor de model Toyota, Mercedes-Benz, Volkswagen, BMW și Volvo. Conform probelor colectate în cadrul misiunii de control a fost stabilit modelul și marca vehiculelor importate cu scutire de drepturile de import și numărul acestora, după cum urmează:

Toyota (<i>Corolla, Corolla Verso, Auris, Avensis, Avensis Verso, RAV4</i>)	34
Mercedes-Benz (<i>E220, E250, B200, C200, C220, GLK, ML, Vito</i>)	22
Volkswagen (<i>Sharan, Passat, Caravelle, Golf, Touareg, Transporter</i>)	18
BMW (<i>520d, 525d, X3, 318</i>)	12
Volvo (<i>V70, XC90</i>)	7
Audi (<i>A4, A6, S4</i>)	6
Skoda (<i>Octavia, Fabia</i>)	4
Seat (<i>Alhambra</i>)	4
Hyundai (<i>Santa Fe</i>)	5
Opel (<i>Frontiera, Astra G, Insignia, Zafira</i>)	5
Renault (<i>Megane, Espace</i>)	3
FORD (<i>Galaxy, Kuga, Mondeo, Fusion</i>)	4
Chrysler (<i>Voyager Grand, Voyager</i>)	2
Honda (<i>CR-V</i>)	2
Mitsubishi (<i>ASX, Pajero Sport</i>)	2
KIA (<i>Sorento</i>)	1
Mazda (<i>6</i>)	1
Peugeot (<i>307</i>)	1
Lexus (<i>IS220D</i>)	1

Reieșind din analiza efectuată se constată că, începînd cu anul 2023, odată cu modificările operate la cadrul legal² prin includerea unor cerințe noi pentru importul mijloacelor de transport cu destinație specială, atît numărul solicitărilor de renunțare la compensațiile pentru serviciile de transport cît și numărul mijloacelor de transport înmatriculate a scăzut esențial. Respectiv, în raionul Glodeni, în anii 2024 și 2025 nu au fost importate mijloace de transport cu facilități fiscale de către persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor.

Conform noilor prevederi legale mijloacele de transport importate cu scutire de drepturi de import, trebuie să fie reutilate în mod corespunzător, ceea ce presupune ca mijloacele de transport să fie echipate de uzina producătoare sau reutilate legal cu agregate suplimentare necesare și dotate cu mecanisme speciale pentru adaptarea acestora, corespunzător necesităților de deplasare a persoanelor cu dizabilități locomotorii și să fie construite/adaptate special pentru transportarea persoanelor cu dizabilități locomotorii.

Impunerea acestor restricții legale a fost necesară în vederea eliminării fenomenului de atragere a persoanelor cu dizabilități locomotorii în scheme dubioase ce țin de importul autoturismelor cu facilități vamale și fiscale și utilizarea acestora de către persoane terțe contrar

² Hotărârea Guvernului nr. 311 din 24.05.2023 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului pentru implementarea politicii fiscale și vamale, în vigoare 02.06.2023

destinației finale. Numărul impunător de automobile luxoase care au fost importate cu facilități fiscale pune sub semnul întrebării utilizarea ulterioară a acestor automobile și, mai ales, destinația lor finală.

Totodată, în condițiile noilor modificări ale cadrului legal, reutilizarea acestor mijloace de transport după import, astfel ca acestea să piardă caracteristicile specifice mijloacelor de transport destinate transportării persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor se consideră utilizare a mijlocului de transport contrar destinației finale.

5.2 Sinteza constatărilor:

Constatări și concluzii formulate în procesul de control prin prisma neconformităților identificate:

5.2.1 Neprezentarea de către solicitanți a certificatului de înmatriculare

Reieșind din analiza celor 149 dosare ale persoanelor cu dizabilități locomotorii (incluse în planul de control) în **43 cazuri**³ beneficiarii nu au prezentat certificatele de înmatriculare a mijlocului de transport cu destinație specială prevăzut la pct. 26 din HG 474/2016, și, anume: „În cazul mijloacelor de transport destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, după beneficierea de facilitățile fiscale și vamale și înmatricularea mijlocului de transport conform prevederilor legislației în vigoare, beneficiarul, persoana cu dizabilități locomotorii **prezintă obligatoriu, în termen de până la 3 zile lucrătoare, la structura teritorială de asistență socială de la locul de trai copia de pe certificatul de înmatriculare a mijlocului de transport, care se anexează la dosarul beneficiarului**”..

Neprezentarea de către beneficiar a certificatului de înmatriculare a mijlocului de transport cu destinație specială, precum și neprezentarea în termen a acestuia crește riscul achitării nejustificate a plății compensațiilor pentru serviciile de transport.

Totodată, se constată că STAS nu are stabilite/descrise proceduri interne privind evidența dosarelor solicitanților/beneficiarilor de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, fapt care duce la deficiențe în evidența termenelor stabilite în baza prevederilor pct. 26 din HG 474/2016.

În același context menționăm că, cadrul normativ nu prevede care sunt responsabilitățile și consecințele în cazul în care termenul de 3 zile prevăzut la pct. 26 din HG 474/2016 nu este respectat de către beneficiar, fapt care creează neclarități la punerea în aplicare a acestor prevederi de către STAS.

După inițierea misiunii de control beneficiarii au prezentat copiile de pe certificatele de înmatriculare, fiind completate dosare cu informația lipsă

5.2.2 Abateri depistate la înmatricularea de stat a mijloacelor de transport cu scutire de drepturile de import

În cadrul misiunii de control au fost constatate nereguli privind procedura de înmatriculare de stat a mijloacelor de transport cu destinație specială, și anume:

- În **2 cazuri**⁴ înmatricularea de stat a mijlocului de transport destinat pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor a fost realizată pe numele persoanei abilitată cu

³ Anexa, Tabel nr. 1 Neprezentarea de către beneficiar a certificatului de înmatriculare a mijlocului de transport, încălcând prevederile pct. 26 din Regulament;

⁴ Anexa, Tabel nr. 2.1 Înmatricularea de stat a mijlocului de transport destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor pe numele altor persoane decât beneficiarului (persoanei cu dizabilitate);

atribuții de însoțire/îngrijire conform certificatului eliberat de STAS, contrar prevederilor pct. 25 din HG 474/2016, care stipulează: „*Înmatricularea de stat a mijloacelor de transport destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor se realizează pe numele beneficiarului – persoanei cu dizabilitate a aparatului locomotor, de către Instituția publică „Agenția Servicii Publice”, cu eliberarea certificatului de înmatriculare și a plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport respective, ca urmare a eliberării de către organul vamal a formularului tipizat TV-25.*”

- În **2 cazuri**⁵ pe certificatele de înmatriculare a mijloacelor de transport la rubrica X¹ „Mențiuni speciale” nu este mențiunea „Destinație specială”, fapt ce vine în contradicție cu prevederile pct. 25¹ „*În certificatul de înmatriculare a mijloacelor de transport destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor, în rubrica XI „Mențiuni speciale” se face mențiunea „Destinație specială”.*”

Eliberarea certificatelor de înmatriculare fără mențiuni speciale în cazurile de import a mijloacelor de transport destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor oferă posibilitatea utilizării și folosirii acestora de către persoane terțe care nu au dreptul legal de a conduce aceste mijloace de transport, fapt care duce la apariția riscului ca aceste mijloace de transport să nu fie folosite conform destinației finale.

- Au fost constatate **16 cazuri**⁶ de înmatriculare a mijloacelor de transport cu destinație specială peste o perioadă de la 2 la 10 luni de la data solicitării beneficiarului de a renunța la compensația pentru serviciile de transport.

În aceste cazuri, reieșind din faptul că, la organul vamal nu este solicitată copia de pe certificatul de dizabilitate al persoanei care solicită scutirea de drepturile de import al unui mijloc de transport (pct. 17 din HG 474/2016), și reieșind din faptul că gradul de dizabilitate este stabilit în majoritatea cazurilor pe o perioadă determinată (12 luni), apare riscul acordării acestei scutiri persoanelor încadrate în grad accentuat de dizabilitate pentru care a expirat certificatul care confirmă gradul de dizabilitate și în baza căruia a fost eliberat de către STAS *Certificatul privind solicitarea beneficiarului de a renunța la compensațiile pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale.*

5.2.3 Conducerea mijloacelor de transport destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor

Conform procedurii legale, la momentul vămuirii, persoana cu dizabilități ale aparatului locomotor completează declarația pe propria răspundere, prin care se obligă să nu comercializeze, transmită în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar mijlocul de transport importat până la expirarea termenului de 5 ani de la data beneficierii de scutirea respectivă.

În cazul în care aceste prevederi nu se respectă, se calculează și se achită taxa pentru proceduri vamale și acciza, în funcție de capacitatea cilindrică a motorului și termenul de exploatare a mijlocului de transport. În vederea evaluării modului de utilizare a mijloacelor de transport cu destinație specială importate de către persoanele cu dizabilități locomotorii din r-nul Glodeni, au fost colectate probe de control în baza discuțiilor telefonice cu beneficiarii de facilități fiscale și vamale (28 beneficiari).

⁵ Anexa, Tabel nr. 2.2 *Înmatricularea de stat a mijlocului de transport destinate pentru transportarea persoanelor cu dizabilități ale aparatului locomotor în lipsa mențiunii „Destinație specială”*

⁶ Anexa, Tabel nr. 2.3 *Înmatricularea de stat a mijlocului de transport cu destinație specială peste o perioadă de la 2 la 10 luni de la data solicitării beneficiarului de a renunța la CST*

Datele colectate în baza discuțiilor telefonice cu beneficiarii prezintă rezonabile suspiciuni de fraudă la importul mijloacelor de transport cu destinație specială, în unele cazuri conducerea acestora de către persoane terțe având loc contrar cerințelor legale.

Astfel, urmare discuțiilor purtate cu beneficiarii, precum și cu persoanele cu atribuții de însoțire/îngrijire a acestora, a fost constatat că în **3 cazuri** *devamarea mijloacelor de transport a avut loc pentru persoane terțe în schimbul unei sume de bani*⁷.

Respectiv, cele constatate relevă că, importul mijloacelor de transport cu destinație specială sub pretextul dizabilității prezintă o practică des întâlnită pentru importul ilegal al mașinilor de lux.

În aceste condiții, scopul social al facilităților este subminat, iar un *drept* se transformă într-un *privilegiu obținut prin fraudă*, cu consecințe negative pentru bugetul public și comunitatea persoanelor cu dizabilități.

În astfel de cazuri, persoanele cu dizabilități sunt folosite ca „intermediari” pentru ca terțe persoane să beneficieze de scutiri vamale la importul unor vehicule care nu vor fi niciodată folosite în interesul beneficiarului de drept.

Un alt indicator care prezintă suspiciuni în privința utilizării legale a mijloacelor de transport cu destinație specială, este faptul că persoanele cu atribuții de însoțire/îngrijire a persoanelor cu dizabilități locomotorii sunt locuitori ai altor raioane ale țării. În cadrul prezentei misiuni de control au fost constatate **34 astfel de cazuri**⁸.

Reglementările pct. 28 din HG 474/2016 stipulează că mijloacele de transport trebuie conduse exclusiv de persoana cu dizabilități sau de persoana abilitată cu atribuții de însoțire/îngrijire. Diferența de domiciliu între aceștia este un indicator de risc la utilizarea facilităților statului prin evaziune fiscală sub pretextul protecției sociale.

5.2.4 Abateri constatate în procesul de ținere și completare a dosarelor solicitanților/beneficiarilor de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială

Urmare verificărilor efectuate au fost constatate unele deficiențe în procesul de evidență și completare a dosarelor solicitanților/beneficiarilor de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială⁹, după cum urmează:

- în **8 cazuri** la dosar lipsește declarația-angajament a persoanei terțe prevăzut la pct. 21, lit b) din HG 474/2016: „21. Suplimentar la documentele specificate la pct.20, persoana terță prezintă: ...b) declarația-angajament, conform anexei nr.3 la prezentul Regulament.”;
- în **2 cazuri** la dosar nu este anexat certificatul de dizabilitate a solicitantului, precum și anexele de pe certificat;
- în **13 cazuri** Concluzia privind necesitatea deservirii cu transport a persoanelor cu dizabilități locomotorii, eliberată de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nu are indicată data eliberării;
- în **6 cazuri** la dosar lipsește concluzia privind necesitatea deservirii cu transport a persoanei cu dizabilități locomotorii, eliberată de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă.

⁷ Anexa, Tabel nr. 3.1 Lista persoanelor care au beneficiat de facilități fiscale la devamarea vehiculului pentru persoane terțe

⁸ Anexa, Tabel nr. 3.2 Lista persoanelor cu atribuții de însoțire/îngrijire cu viză de reședință în alte raioane

⁹ Anexa, Tabel nr. 4: Dosarele constatate cu acte lipsă

6. Concluzii generale:

Controlul aplicării unitare și al respectării reglementărilor legale la stabilirea dreptului și acordarea compensațiilor pentru servicii de transport și utilizarea facilităților fiscale la importul mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor din r-nul Glodeni a permis:

- a) efectuarea unei analize a modului de implementare a prevederilor actelor normative în procesul de aplicarea facilităților fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială;
- b) identificarea neregulilor admise în procesul de înmatriculare a mijloacelor de transport și utilizarea facilităților fiscale la importul mijloacelor de transport pentru persoane cu dizabilități ale aparatului locomotor.

Obiectivul propus pentru această misiune de control privind *stabilirea neregulilor (cazurilor de fraudă și eroare) în procesul de acordare a compensațiilor pentru serviciile de transport* nu a putut fi atins reieșind din imposibilitatea obținerii informației și lipsa accesului la baza de date privind plata compensației pentru serviciile de transport pentru perioada anilor 2020 – 2025.

Urmare analizei efectuate în cadrul prezentei misiuni de control se constată că există și anumite dificultăți în aplicarea prevederilor actelor normative legate de lipsa unor reglementări care ar stabili clar:

- a) procedurile de utilizare a mijlocului de transport cu destinație specială pentru care, pe parcursul perioadei de 5 ani au fost achitate drepturile de import în modul stabilit de legislația în vigoare;
- b) procedurile de utilizare a mijlocului de transport accidentat, care nu poate fi reparat/exploatat;
- c) condițiile/restricțiile de reluare a plăților compensației pentru serviciile de transport în cazul în care pe parcursul perioadei de 5 ani, au fost achitate drepturile de import în modul stabilit de legislația în vigoare sau în cazul în care mijlocul de transporta fost accidentat și care nu poate fi reparat/exploatat;
- d) procedura de reluare a plăților compensației pentru serviciile de transport după expirarea perioadei de 5 ani.
- e) condițiile/restricțiile de eliberare a certificatului privind solicitarea repetată a beneficiarului de a renunța la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale înainte de expirarea a 5 ani de la importul unui mijloc de transport cu destinație specială (în cazurile în care au fost achitate drepturile de import);
- f) condițiile/restricțiile de utilizare a mijlocului de transport după decesul beneficiarului;
- g) responsabilitățile și consecințele în cazul în care termenul de 3 zile prevăzut la pct. 26 din HG 474/2016 nu este respectat de către beneficiar.

7. Măsuri și recomandări dispuse urmare controlului efectuat:

Ministerului Muncii și Protecției Sociale se recomandă:

1. Revizuirea cadrului normativ privind acordarea facilităților vamale și fiscale persoanelor cu dizabilități la importul unui mijloc de transport (Legea nr. 60/2012, HG nr. 474/2016) și elaborarea modificărilor necesare reieșind din situațiile constatate în Raport, și anume:
  - a) reglementarea procedurilor cu privire la utilizarea mijlocului de transport cu destinație specială care ar stipula modul de utilizare:
    - după decesul beneficiarului;
    - după achitarea drepturilor de import înainte de expirarea a 5 ani;
    - după accidentarea (înainte de expirarea a 5 ani) care nu permite exploatarea sau repararea mijlocului de transport.
  - b) reglementarea procedurilor de reluare a plăților compensației pentru serviciile de transport în cazul achitării drepturilor de import înainte de expirarea a 5 ani, precum și după expirarea a 5 ani;

- c) stabilirea condițiilor/restricțiilor de eliberare a certificatului privind solicitarea repetată a beneficiarului de a renunța la compensația pentru serviciile de transport în schimbul facilităților fiscale și vamale înainte de expirarea a 5 ani de la importul unui mijloc de transport cu destinație specială;
- d) stabilirea clară a răspunderii și consecințelor în cazul încălcării prevederilor pct. 26 din HG 474/2016;
- e) includerea prevederilor care ar stipula expres actele necesare a fi incluse în dosarul solicitantului/beneficiarului de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.

Structura Teritorială Asistență Socială Glodeni se recomandă:

2. Responsabilizarea specialiștilor STAS în vederea asigurării comunicării cu beneficiarii în vederea informării acestora referitor la prevederile cadrului normativ, precum și în vederea prevenirii cazurilor de nerespectare a prevederilor legale.
3. Elaborarea/descrierea procedurilor de lucru interne privind evidența solicitanților/beneficiarilor de facilități fiscale și vamale la importul mijloacelor de transport cu destinație specială.
4. STAS Glodeni va prezenta Inspectoratului Social de Stat, în termen de 30 zile lucrătoare, planul de acțiuni privind măsurile care urmează a fi întreprinse în vederea remedierii neregulilor constatate în cadrul misiunii de control.

Agenției Servicii Publice se recomandă:

5. Responsabilizarea specialiștilor ASP în vederea asigurării respectării prevederilor cadrului legal la înmatricularea mijloacelor de transport cu destinație specială.
6. Prezentarea Inspectoratului Social de Stat, în termen de 30 zile lucrătoare, a informației cu privire la măsurile dispuse în vederea remedierii abaterilor constatate în cadrul misiunii de control.

Prezentul raport se remite:

- Dnei **Natalia PLUGARU**, Ministra Muncii și Protecției Sociale;
- Dnei **Emilia CIOBANU**, Directoare Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Vest;
- Dlui **Ion CRUDU**, Șef Structura Teritorială de Asistență Socială Glodeni.

Nota informativă privind abaterile care vizează eliberarea certificatelor de înmatriculare a mijloacelor de transport cu destinație specială și recomandările înaintate ASP expuse în prezentul raport se remite pentru informare dlui **Mircea Eșanu**, director Agenția Servicii Publice.

Membrii echipei de control

Funcția deținută	Nume Prenume	Semnătură	Data
Șef Direcția Inspecția Prestațiilor de Asistență Socială	Alina Dașcov		21.01.2026
Inspector principal	Maxim Tabacari		21.01.2026
Inspectoare	Iuliana Andrieș		21.01.2026

Directoare

Angela CHIRILOV